

NACIONALNA BIBLIOTEKA
CRNE GORE
"ĐURĐE CRNOJEVIĆ"

Broj 01-615

Cetinje, 07 03 2025 god

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE

ĐURĐE
CRNOJEVIĆ

PROGRAM RADA ZA 2025. GODINU

Cetinje, februar 2025.

POSEBNI PROGRAMI I PROJEKTI

Radovi na sanaciji objekata NBCG

- NBCG je posredstvom Prijestonice Cetinje, kandidovala projekat Rekonstrukcija/zamjena fasadne stolarije na glavnom i pomoćnom objektu kulturnog dobra Italijansko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori, kao i staklene veze između ova dva objekta kod Ministarstva kulture i medija za sredstva iz Programa zaštite kulturne baštine u 2023. godini. Ukupna vrijednost radova iznosi 124.190,00 eura. Izvođenje radova je otpočelo zamjenom staklenih površina na vezi prema COBISS centru i restauracijom postojeće bravarije. Osim toga, skinuti su prozori sa južne strane Italijanskog poslanstva radi izrade novih jer na njima nije moguće izvoditi bilo kakve restauratorske radove.

Nažalost, radovi su zaustavljeni jer Prijestonica nije zadovoljna dinamikom i kvalitetom izvedenih radova, na što smo upozoravali u nekoliko navrata i inicirali održavanje više sastanaka, koji nijesu dali rezultate. Očekujemo već početkom godine rješavanje nastale situacije od strane Prijestonice Cetinje.

- Radovi na realizaciji projekta Rekonstrukcija/zamjena fasadne stolarije na objektu kulturnog dobra Francusko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori, čija ukupna vrijednost iznosi 164.203, 05 eura. I ovi poslovi značajno kasne, ali smo pristali na njihovo prolongiranje do maja 2025. zbog kvaliteta završenih radova i objektivnih okolnosti nabavke specifičnih mehanizama za zatvaranje i privatnih problema podizvođača.

- Tokom 2025. godine nastaviće se radovi na uređenju parkova i dvorišta oba objekta i njihovo opremanje adekvatnim mobilijarom.

- Krajem 2024. godine započeta je rekonstrukcija svih toaleta u Francuskom poslanstvu koja podrazumijeva kompletnu zamjenu vodoinstalacionih cijevi, keramičke radove i opremanje novim sanitarnim mobilijarom. Takođe, planirani su isti poslovi na dva toaleta u depou Biblioteke.

- Tokom 2024. godine zamijenjena je podna podloga u prizemlju Italijanskog i u potkrovlju Francuskog poslanstva. Ove godine planiramo postavljanje parketa na I spratu Italijanskog poslanstva., kao i krećenje jednog broja prostorija u zavisnosti od finansijskih sredstav.

- Iz prehodnih godina se, kao nerealizovano, prenosi potreba nabavke namjenskih ormara za Muzičku zbirku i izradu specifičnih plakara za trajni smještaj neknjižne građe. Ovo će takođe biti jedan od prioriteta u 2025. godini.

- Krajem 2024. godine izvršena je popravka i servisiranje dvije klime u server sali COBISS centra, od kojih je jedna samo privremeno osposobljena zbog starosti. Planira se nabavka novog klima uređaja kako bi se u toj prostoriji koja je središte bibliotečko-informacionog sistema Crne Gore, održavala optimalna temperatura.

- Realizacija Ugovora sa Centrom za konzervaciju i arheologiju o restauraciji 4 velika fenjera na glavnom i bočnom ulazu u objekat, ulaznih vrata i dvije kapije Francuskog poslanstva započeće u aprilu mjesecu 2025.

- Takođe, u ovom objektu se planira nastavak uređenja enterijera, prvenstveno glavnog stubišta koje predstavlja arhitektonski ukras objekta, opremanje i trajni smještaj Rukopisne zbirke, smještaj drugog dijela Legata dr Dušana Martinovića, koji je od njegove porodice preuzet krajem 2024. godine. Takođe, radiće se na oplemenjivanju parka oko Francuskog poslanstva novim hortikulturnim rješenjima koje bi dodatno istaklo njegovu jedinstvenost i ljepotu.

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta

Novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta je u fazi nacрта i predstoji još nekoliko sastanaka prije nego se akt stavi na javnu raspravu. Očekujemo da će biti pripremljen u prvoj polovini 2025. godine, nakon čega slijedi njegovo usvajanje od strane nadležnih ministarstava, a potom i njegova primjena u smislu izrade anexa na postojeće ugovore o radu zaposlenih. Takođe, neophodno je izraditi izmjene i dopune Statuta NBCG koji je na snazi od 2012. godine.

Revizija i reorganizacija fondova

Predstoji nastavak značajnih aktivnosti vezanih za nastavak reorganizacije fondova NBCG u oba objekta:

- Nastavljanje revizije i reorganizacije smještaja fonda jugoslovenskih novina u prizemlju glavnog depoa;
- Revizija dijela zbirke "Montenegrina" koja se nalazi na III spratu glavnog depoa i proširenje smještajnih kapaciteta predviđenih za ovu zbirku (prenosi se aktivnost iz prethodne godine).;
- Izmještanje neknjižne građe sa prostora bivših jugoslovenskih republika na tzv. Galeriju depoa, jer ova aktivnost nije realizovana u prethodnoj godini;
- Završetak poslova na trajnom odlaganju i popisivanju pomoćnih fondova NBCG (fond viškova knjiga i časopisa, fond rezervnog primjerka novina);
- Nastavljanje reorganizacije, redakcije i označavanja starih lisnih kataloga na vezi prema depou;
- Izrada plana i povlačenje knjiga iz osnovnog fonda, koje po utvrđenim kriterijumima (teritorijalni, autorski i predmetni) pripadaju zbirci "Montenegrina" (prenosi se aktivnost iz prethodne godine);

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore – COBISS centar Crne Gore.

Za 2025. godinu se planira uključanje u COBISS.CG CG 4 biblioteke (2 narodne i 2 specijalne), kao i početak realizacije sistemskog uključanja školskih biblioteka. U tom cilju, upućeno je pismeno obraćanje Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija radi organizovanja zajedničkog sastanka kako bi se na državnom nivou koncipirao i usvojio projekat o njihovom

uključivanju u bibliotečko-informacioni sistem COBISS.CG. Od strane oba ministarstva je podržana inicijativa i zaključeno je da treba 2025. godine izvršiti najprije procjenu stanja u školskim bibliotekama, odnosno napraviti popis koje biblioteke imaju sve predušlove za uključenje u sistem (kadrovi, oprema, internet)

Tokom godine je planirano održavanje 7 kurseva u sistemu COBISS sa 50 do 55 polaznika. Komisija za dodjelu licenci za uzajamnu katalogizaciju organizovaće provjeru znanja bibliotekara za obradu svih vrsta bibliotečke građe.

U planu je obilazak petnaest biblioteka članica sistema COBISS.CG u cilju pružanja stručne i servisne pomoći.

Digitalna biblioteka Crne Gore

S obzirom da je postojeće softversko rješenje za Digitalnu biblioteku Crne Gore neadekvatno i da ne zadovoljava standarde savremenih digitalnih biblioteka, krajem 2023. godine je otpočela saradnja sa partnerima iz Slovenije. Ovaj posao je veoma zahtjevan i realizovaće se fazno u naredne dvije godine, a njime bi se omogućila potpuna kompatibilnost sa svim svjetskim i evropskim digitalnim platformama. Pripremna faza je završena, a tokom 2025. godine planira se postavljanje serverske infrastrukture, strukturiranje baze podataka, modela podataka i podrška za indeksiranje punog teksta kao i izrada dizajna. Planirane su i aktivnosti na ponovnom konvertovanju „Glasa Crnogorca“ prema zahtjevima buduće nove platforme www.dlib.me.

Planira se i organizacija radionica za narodne biblioteke na temu digitalizacije.

Unapređenje rada biblioteka-članica COBISS-a

U skladu sa permanentnim nastojanjima da unaprijedimo učinak crnogorskih biblioteka u zajedničkom elektronskom katalogu, i ove godine će se raditi na poboljšanju rezultata nedovoljno aktivnih članica sistema. Statistički podaci koje dostavlja IZUM, Maribor, su za jedan broj njih veoma loši, što znači da treba donijeti plan daljih mjera za postupanje. Očigledno da je nedovoljno pšismeno upozoravanje i da treba preduzeti konkretne korake u vidu mogućeg isključenja iz COBISS sistema. Ova mjera se s naše strane već neko vrijeme odlaže zbog činjenice da je ona krajnja u čitavom procesu.

Izložbe. Konferencije

- Crveni krst Crne Gore – 1875 – 2025 (150 godina od osnivanja) – izložba... (sa Crvenim krstom Crne Gore)
- 120 godina od rođenja Mirka Banjevića (1905 – 2025) – književno veče i izložba (sa Maticom crnogorskom)
- 130 godina od rođenja Rista Kovijanića (1895 – 2025) – izložba (predstavljanje stvaralaštva R. Kovijanića)

- 90 godina od rođenja Danila Kiša (1935 – 2025) –prevodilački rad Danila Kiša
- 50 godina od smrti Veljka Vlahovića (1975 – 2025) – etika revolucionara, političara, čovjeka... u burnim vremenima (izbor iz radova Veljka Vlahovića i literature o njemu)
- Njegošev dan – posvetiti *Luči mikrokozma* (180 godina od objavljivanja 1845 – 2005)
- 120 godina od rođenja Ž. P. Sartra, francuskog književnika i filozofa (1905 – 2025) – izložba (Dan knjige i autorskih prava ili Dani evropske baštine)
- 30 godina od smrti Radivoja Lole Đukića 1995-2025) – izložba građe iz Legata R.L. Đukića;
- “*Žene kroz vrijeme: prilog ženskoj istoriji Crne Gore iz Odjeljenja Nacionalnog fonda, legata, stare i rijetke knjige*” (izložba fotografija i razglednice sa portretima crnogorskih žena, članci o ženama, knjige iz zbirke i legata – autorke žene, periodika sa člancima o ženama i njihovoj emancipaciji);
- 190 godina od izlaženja prvog broja kalendara “Grlica”;
- 130 godina od rođenja književnika Nikole Banaševića;
- 60 godina od smrti pjesnika Aleksandra Lesa Ivanovića;
- 30 godina od smrti Milovana Đilasa;
- V Međunarodna konferencija bibliotekara, arhivista i muzelaca LAM, maj 2025;
- Stručni skup “120 godina od donošenja *Zakona o štampi* 1905. godine” (120 godina obaveznog primjerka).

Ostali redovni poslovi predstavljeni su u okviru programa rada odjeljenja NBCG.

SEKTOR ZA RAZVOJ

ODJELJENJE NACIONALNOG FONDA, LEGATA I STARE I RIJETKE KNJIGE

Rukovodilac Danijela Radulović

Program rada Odjeljenja će se, kao i prethodnih godina, prije svega odnositi na obavljanje redovnih poslova kada su u pitanju najvrjedniji fondovi Nacionalne biblioteke. Posebna pažnja će se posvetiti popunjavanju fondova, a to podrazumijeva sljedeće: preuzimanje monografskih publikacija i njihov odgovarajući smještaj, preuzimanje periodičnih publikacija, tehnička obrada, evidentiranje, povezivanje i odgovarajući smještaj. Planiramo da ove godine završimo reviziju nacionalne zbirke “Montenegrina” (monografske publikacije) u osnovnom fondu, u skladu sa važećim Pravilnikom o reviziji, koja se kao nerealizovana prenosi iz plana za 2024. godinu.

Obrada bibliotečke građe

Zbirka “Montenegrina”

Tokom 2025. godine nastaviće se sa kontinuiranom obradom monografskih publikacija.

Legati

NBCG posjeduje 7 legata (poklon biblioteka) istaknutih crnogorskih naučnih i kulturnih radnika: dr Pera Šoća, dr Pavla Mijovića, dr Nika S. Martinovića, dr Dušana Martinovića, Nikole Đonovića, Dušana Gvozdenovića i Radivoja Lole Đukića.

Planira se kataloška obrada drugog dijela Legata Dušana J. Martinovića koju smo dobili krajem 2024. godine. Radi se o

- 1517 (3306 primjeraka) monografskih publikacija
- 70 naslova, 196 godišta, 268 brojeva serijskih publikacija.

Prije početka kataloške obrade potrebno je riješiti pitanje smještaja novoprispjele građe, koja podrazumijeva nabavku namjenskih ormara.

Minijature

Nastaviće se i sa kataloškom obradom pozbirke Minijaturnih knjiga (visina hrpta do 12 cm).

Serijske publikacije

Nastaviće se obradom tekuće crnogorske periodike za elektronski katalog. U ovu godinu se prenosi i završetak poveza “Glasa Crnogorca” i “Cetinjskog vjesnika” – kao višegodišnji problem. Potrebno je i digitalizovati staru crnogorsku periodiku jer bi na taj način bila zaštićena od fizičko-mehaničkih oštećenja i spoljnih faktora koji nanose svakodnevnu štetu osjetljivom papiru na kojem su štampane ove publikacije.

Zbirka rijetke knjige

Nastaviće se sa popunjavanjem ove zbirke starom i rijetkom knjigom, prema utvrđenim kriterijumima. Vršiće se kataloška obrada rijetke knjige II i III signature za elektronski katalog. Radno mjesto bibliotekara-redaktora u ovoj Zbirci je upražnjeno već nekoliko godina i nadamo se da će se ovo vrlo važno upražnjeno radno mjesto popuniti.

Revizija fondova

U Odjeljenju nacionalnog fonda, stare i rijetke knjige i legata potrebno je uraditi dvije velike revizije:

1. Revizija zbirke “Montenegrina” u glavnom depou.
2. Revizija arhivske građe u Legatu dr Pera Šoća.

Budući da obje revizije zahtijevaju veliko vrijeme i zaposlene u dogovoru sa rukovodstvom predlažem da se prioritet da reviziji zbirke “Montenegrina”.

Konzervatorsko-restauratorska radionica

U Konzervatorsko-restauratorskoj radionici će se nastaviti poslovi na konzervaciji i restauraciji naslova stare crnogorske periodike i knjiga iz Zbirke stare i rijetke knjige, o čemu je izrađen projekat u saradnji sa nekadašnjim Zavodom za zaštitu spomenika kulture Crne Gore. Evidentno je da treba poboljšati saradnju na ovim poslovima sa Centrom za arheologiju i

konzervaciju Crne Gore. Planira se tehničko-tehnološko opremanje i uređenje ove radionice. Potrebno je obezbijediti novi konzervatorski sto. U radionici je upražnjeno 1 mjesto konzervator-restaurator. Učešće na susretima konzervatora: “Peti susreti konzervatora-restauratora arhivskog gradiva, knjižnične građe i umjetnina na papiru” koje će se održati 5-7. 11. 2025. na Sveučilištu u Dubrovniku.

Ostale aktivnosti

U dogovoru sa Upravom NBCG odlučeno je da se u toku ove godine radi na preseljenju Rukopisne zbirke koja se trenutno nalazi u zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva. Prethodno je potrebno obezbijediti adekvatne uslove (uređenje prostorije, krečenje, nabavku namjenskih ormara za rukopisnu građu). Takođe, ukoliko materijalne mogućnosti budu dozvoljavale, početi sa izradom namjenskih polica u Legatima.

Tokom godine će se nastaviti poslovi na uređenju enterijera samog objekta: centralnog stubišta, krečenje Zbirke stare knjige, konzervatorske radionice u prizemlju, nabavku garnišni i zavjesa, farbanje radijatora u cijeloj zgradi, farbanje svih vrata u potkrovlju, kao i hortikulturno oplemenjivanje dvorišta Francuskog poslanstva.

Potpisani ugovor o radu sa Centrom za konzervaciju i arheologiju za restauraciju ulaznih vrata, 4 velika fenjera i dvije kapije predviđa početak poslova u aprilu 2025. Na osnovu usvojenog projekta rekonstrukcije/zamjene fasadne stolarije nastaviće se ovaj značajan posao, koji je predviđen u etapama.

Projektom edukacije i doedukacije biće obuhvaćeni i zaposleni ovog Odjeljenja.

Kulturne aktivnosti

U dogovoru sa rukovodstvom biblioteke odabrali su značajnije projekte.

Predlažem sljedeće:

1. **Žene kroz vrijeme:** prilog ženskoj istoriji Crne Gore iz Odjeljenja Nacionalnog fonda, legata, stare i rijetke knjige.
Izložba građe (fotografije i razglednice sa portretima crnogorskih žena, članci o ženama, knjige iz zbirke i legata – autorke žene, periodika sa člancima o ženama i njihovoj emancipaciji).
2. 190 godina od izlaženja prvog broja kalendara “Grlica”.
3. 140 godina od rođenja advokata Nikole Đonovića čiji Legat posjeduje Biblioteka.
4. 130 godina od rođenja književnika Nikole Banaševića.
5. 60 godina od smrti pjesnika Aleksandra Lesa Ivanovića.
6. 50 godina od smrti dr Nika S. Martinovića (prošle godine bio okrugli sto)

7. 30 godina od smrti Milovana Đilasa.

Takođe, u ljetnjim mjesecima moguće je organizovati u dvorištu koncerte klasične ili džez muzike, projekcije filmova, pozorišne komade koji se mogu izvesti u takvom prostoru ili književne večeri, samostalno ili kao partnerske projekte. U saradnji sa Prijestonicom, uzeti učešće u manifestaciji “Ljeto u Prijestonici” koja sadrži raznovrsne festivale, predstave, kulturne i zabavne sadržaje uz saradnju sa institucijama sa Cetinja.

ODJELJENJE ZA BIBLIOTEČKO-INFORMACIONI SISTEM I DIGITALIZACIJU

Rukovodilac mr Vjenceslava Ševaljević

U Odjeljenju za bibliotečko-informacioni sistem i digitalizaciju upražnjeno je radno mjesto referanta za Matičnu službu koje bi zbog značaja trebalo popuniti tokom 2025. godine.

NBCG će i ove godine iz budžetskih sredstava podmirivati troškove članarina za sve članice sistema COBISS.CG što je bio slučaj i u prethodnih deset godina.

Planira se povećanje broja biblioteka članica sistema COBISS.CG za 4 biblioteke, kao i početak realizacije sistemskog uključenja školskih biblioteka.

U planu je obilazak petnaest biblioteka članica sistema COBISS.CG u cilju pružanja stručne i servisne pomoći.

Tokom godine je planirano održavanje 7 kurseva u sistemu COBISS sa 50 - 55 polaznika.

Komisija za dodjelu licenci za uzajamnu katalogizaciju organizovaće provjere stečenog znanja kandidata na stručnoj obradi svih tipova bibliotečke građe.

Nastaviće se kontinuirani rad u M-Text editoru i Codes editoru.

Bibliotekar za informacioni sistem će biti u stalnom kontaktu sa članicama sistema i sa IZUM-om iz Maribora. Kontinuirano će biti pružana pomoć preko platforme AnyDesk.

Bibliotečki informatičari (sistem inženjeri) će vršiti redovno održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci..

Radiće na obradi već skeniranog materijala, na digitalizaciji nove bibliotečke građe, kao i na implementaciji novog softverskog rješenja za Digitalnu biblioteku Crne Gore – II faza.

Poslovi Matične službe će se obavljati u punom obimu u skladu sa zakonom, uz pretpostavku da će biti određen izvršilac za ove poslove.

Zaposleni u Odjeljenju će učestvovati na većem broju kurseva, radionica i konferencija.

Redovno će se ažurirati web stranica Biblioteke, kao i društvene mreže (Facebook, Instagram..).

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore – COBISS centar Crne Gore

Pregovarački postupak

Za zadnji kvartal 2025. planirano je pokretanje pregovaračkog postupka za nastavak implementacije sistema COBISS u Crnoj Gori.

Edukacija za COBISS

1. Kursevi

Naziv kursa	Termin održavanja	Broj polaznika ukupno iz svih članica sistema COBISS.CG - aproksimativno
<i>Fond u COBISS sistemu – monografske publikacije (3 dana)</i>	mart i septembar (2 termina)	16-18
<i>Katalogizacija u COBISS sistemu – početni kurs (5 dana)</i>	april i oktobar (2 termina)	16-18
<i>Katalogizacija u COBISS sistemu – napredni kurs (5 dana)</i>	jun	8-10
<i>Pozajmica u COBISS sistemu(3 dana)</i>	maj	10-12
<i>Katalogizacija u COBISS sistemu – ažuriranje CONOR (1 dan)</i>	septembar	8

Licenciranje predavača za kurseve

Planirano je licenciranje po jednog predavača za kurs *Fond u COBISS sistemu – monografske publikacije* i za kurs *Katalogizacija u COBISS sistemu – početni kurs (5 dana)*.

Nova uključjenja

Za 2025. planiramo uključjenje 2 narodne biblioteke i 2 specijalne.

Napomena: na inicijativu direktorice Nacionalne biblioteke Crne Gore, Dragice Lompar, u septembru 2024. u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija održan je sastanak kojem su prisustvovala ministarka prosvjete, nauke i inovacija dr Anđela Jakšić Stojanović i ministarka kulture, dr Tamara Vujović. Tom prilikom je podržana ideja da se pristupi procjeni stanja u školskim bibliotekama i nakon toga da se po fazama realizuje njihovo uključivanje u sistem COBISS.CG. Očekujemo da će realizacija projekta započeti tokom 2025. što bi podrazumijevalo uključjenje većeg broja školskih biblioteka u sistem COBISS.CG.

Rad u M-textu i Codes editoru

Tokom 2025. nastaviće se kontinuirani rad M-textu koji se neprestano dopunjava, vršiće se pregled, ispravka i verifikacija ključeva na crnogorskom jeziku (ćirilica i latinica) u bazi COBISS, kao i ključevi u erepo i types bazama. Vršiće se i ispravka i verifikacija kodova u Codes editoru, gdje će se uređivati šifrnici (u šifrniku LOCAL i LOCAL_expended šifrnici polja i potpolja za katalogizaciju, šifrnik za UDK.

Aktivnosti bibliotečkih informatičara (sistem inženjera)

Bibliotečki informatičari će i tokom 2024. biti angažovani na prekonfiguraciji mrežnih uređaja, firewall-a i računarske opreme. U djelokrugu njihovog rada je izrada prijedloga, odnosno definisanje potrebnih konfiguracija za nabavku opreme, raspodjela nove i preraspodjela postojeće računarske opreme, kao i održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci. Pružaće i tehničku podršku za sva događanja u Biblioteci (izložbe, promocije, koncerti, radionice, naučni i stručni skupovi). Takođe će vršiti i tehnički pomoć na zahtjev biblioteka članica sistema COBISS.CG, a planiran je i obilazak većeg broja članica sistema COBISS.CG kako bi se provjerilo stanje njihove računarske infrastrukture.

Modernizacija skladištenja podataka koja je otpočela u 2024. predstavlja značajan korak naprijed u optimizaciji IT infrastrukture Nacionalne biblioteke. Međutim, kako bi se osigurala dugoročna efikasnost i sigurnost, potrebno je planirati i:

- dodatnu obuku inženjera za napredne funkcionalnosti novih sistema.
- kontinuirano praćenje iskorišćenosti skladišnih kapaciteta i planiranje budućih nadogradnji.
- razradu strategije za uvođenje cloud skladišta kao dopunske opcije za bekap podataka ili arhiviranje manje korišćenih materijala.
- nastavak stručnog usavršavanja kroz dodatne kurseve, poput *Azure Architect* i *Azure Security*.
- sertifikaciju kroz međunarodne programe, poput *Microsoft Certified: Azure Administrator Associate*, kako bi se formalizovala stečena znanja.
- uključivanje u specijalizovane obuke za implementaciju naprednih cloud tehnologija, čime bi COBISS centar unaprijedio efikasnost i sigurnost svojih sistema.
- dodatna ulaganja u modernizaciju infrastrukture, s fokusom na sigurnost i efikasnost sistema.
- razradu strateških planova za razvoj IT sistema u skladu s potrebama bibliotečkih korisnika.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju. Digitalna biblioteka

Planira se obrada već skeniranog materijala (oko 5000 stranica) i na sajt Digitalne biblioteke Crne Gore postavi 500 bibliotečkih jedinica sa metapodacima (konvertovano u pdf formatu, odrađenim OCR-om i dodatim vodenim žigom).

Pored toga će se obavljati redovno skeniranje za korisnike (po potrebi i zahtjevu korisnika) i skeniranje nove građe za Digitalnu biblioteku kada se definišu prioriteta.

S obzirom da je postojeće softversko rješenje za Digitalnu biblioteku Crne Gore neadekvatno, krajem 2023. godine je otpočela saradnja sa partnerima iz Slovenije, koji će fazno da realizuju novu platform. Platforma bi trebalo da omogućiti potpunu kompatibilnost sa svim svjetskim i evropskim digitalnim portalima. U pripreмноj fazi, koja je realizovana u prvoj polovini 2024. godine, završena je izrada podatkovnog, funkcionalnog i procesnog modela za Digitalnu biblioteku Crne Gore. Tokom 2025. godine planira se postavljanje serverske infrastrukture, strukturiranje baze podataka, modela podataka i podrška za indeksiranje punog teksta, izrada novog dizajna, kao i aktivnosti na ponovnom konvertovanju „Glasa Crnogorca“ prema zahtjevima buduće nove platforme DLIB.

Planira se i organizacija radionica za narodne biblioteke na temu digitalizacije

Matična služba

Referent Matične službe je na kraju 2022. penzionisan, pa bi bilo u 2025. godini neophodno odrediti izvršioca koji će obavljati ove poslove u punom kapacitetu.

U cilju pružanja stručno-savjetodavne pomoći u skladu sa čl. 37 *Zakona o bibliotečkoj djelatnosti* i čl. 6 *Pravilnika o bližim uslovima i načinu vršenja matične bibliotečke djelatnosti*, tokom 2025. godine planira se redovan godišnji obilazak 21 narodne/gradske biblioteke i Univerzitetske biblioteke.

U skladu s postojećom situacijom izrađivaće se evidencije, statistike i pregledi o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama, sa ciljem ažuriranja podataka na IFLA mapi svjetskih biblioteka, što nije bilo moguće realizovati u prethodnom periodu, usljed nedostatka izvršioca na ovom referatu.

Ukoliko se neka biblioteka tokom 2025. obrati NBCG, odnosno Matičnoj službi, u skladu sa *Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra biblioteka na teritoriji Crne Gore*, biće upisana u Centralni registar crnogorskih biblioteka, koji se vodi i u analognoj i u elektronskoj verziji.

Edukacija i učešće na konferencijama, seminarima, radionicama

1. Učešće tri bibliotečka infomatičara na INFO festu (sajam informatičkih dostignuća) u Budvi (jesen 2025.) – dva dana – kako bi se upoznali sa najnovijim dostignućima u IT sektoru
2. Kursevi Azure Architect i Azure Security – za tri system inženjera – bibliotečka infomatičara
3. Kursevi Adobe Photoshop, Adobe Illustrator i Adobe InDesign za troje zaposlenih iz Centra za digitalizaciju
4. Učešće na Godišnjoj konferenciji mreže Europeana sa ciljem aktivnog učešća NBCG u sadašnjim i budućim projektima Europeane
5. Učešće koordinatora za međunarodnu saradnju i projekte na godišnjoj CENL konferenciji

6. Učešće na sjednicama Savjeta COBISS/Net-a
7. Učešće u radionicama i info danima koje za potrebe realizacije međunarodnih projekata organizuje Ministarstvo kulture i medija

Ostale aktivnosti

Vršiće se redovno dopunjavanje sadržaja na web stranici NBCG: www.nb-cg.me, kao i prevod aktuelnosti na engleski jezik.

Obavljat će se i redovno administriranje i dodavanje sadržaja na društvene mreže NBCG i Digitalne biblioteke Crne Gore (Facebook, Instagram).

SEKTOR ZA BIBLIOTEČKE POSLOVE

ODJELJENJE ZA NABAVKU I BIBLIOGRAFIJU

Rukovodilac Boris Kaluđerović

U Odjeljenju za nabavku i bibliografiju će se i u ovoj godini raditi na redovnim aktivnostima: nabavka publikacija, kompletiranje fondova i kontinuirano reklamiranje nedostajućih naslova u neposrednom kontaktu sa izdavačima, štamparima i autorima. Kao i do sada, Nacionalna biblioteka će gradskim i školskim bibliotekama, ostalim vaspitno-obrazovnim ustanovama i drugim subjektima poklanjati monografske i serijske publikacije iz fonda izdanja Biblioteke i iz fonda viškova.

Takođe, radiće se na izradi nacionalne bibliografije. Programom rada za 2025. godinu se, prije svega, planira nastavak rada na već započetim rukopisima nacionalne tekuće bibliografije, kao i početak rada na novim rukopisima. Biće završene bibliografije monografskih publikacija za 2021. i 2023. godinu. Nastaviće se i najvjerojatnije završiti, rad na rukopisima bibliografija monografskih publikacija za 1995. i 1996. godinu. Ukoliko se to realizuje kako je planirano, do kraja 2025. godine bila se kompletirala u kontinuitetu retrospektivna i tekuća bibliografija knjiga, odnosno period od 1494. do 2024. godine. Ovaj veliki posao, koji nije završen punih 30 godina, predstavlja veliki uspjeh NBCG.

Početak ove 2025. godine biće završen i unos zapisa za tekuću bibliografiju članaka 2023. i započeti poslovi na rukopisu bibliografije članaka za 2024. godinu.

Takođe, usljed nedovoljnog broja izvršilaca na poslovima izrade redovnih i zaostalih svesaka bibliografija koje su navedene, neophodno je dodatno angažovanje izvršilaca van radnog vremena. Ovo se naročito odnosi na poslove redakcije, koja se obavezno radi prije objavljivanja svake sveske na sajt NBCG u elektronskom obliku.

Nabavka

Realizacija planiranih aktivnosti za 2025. godinu će biti determinisana opredijeljenim finansijskim sredstvima namijenjenim za kupovinu bibliotečke građe, održavanjem međunarodne

razmjene sa inostranim partnerima, kao i poštovanjem odredbi *Zakona o izdavačkoj djelatnosti* koje se odnose na obavezu dostavljanja obaveznog primjerka. Naravno, uposleni će u punom kapacitetu kontinuirano raditi na prikupljanju i reklamiranju građe, bilo da se radi o obaveznom primjerku, kupovini, poklonu ili međunarodnoj razmjeni.

Fondovi Nacionalne biblioteke se najvećim dijelom popunjavaju putem obaveznog primjerka. Evidentan je naslijeđeni problem nesprovođenja kaznene politike prema izdavačima koji ne izvršavaju svoju zakonsku obavezu kada je u pitanju dostavljanje, u pet primjeraka, svakog izdanja određene publikacije. I u narednoj godini ćemo urgirati prema Ministarstvu kulture i medija, u čijoj je nadležnosti kaznena politika, za formiranje stručnog tijela za nadzor i kontrolu ispunjavanja zakonskih obaveza u ovoj oblasti.

Zavisno od gore navedenih uslova, učestvovaće se na sajmovima knjiga i posjećivati dešavanja organizovana u cilju usavršavanja naših bibliotekara i knjižničara.

Planira se završetak aktivnosti na preseljenju fonda rezervi knjiga u prostor podruma depoa, koji pruža bolje uslove za čuvanje građe. Takođe, po ovom principu biće nastavljeno objeđivanjavanje pomoćnih fondova rezervi i viškova serijskih publikacija. Svi primjerci monografskih i serijskih publikacija su numerisani, smješteni u police i unešeni u excel tabele kako bi u svakom trenutku imali precizne podatke o ovom dijelu fonda Biblioteke.

Bibliografije

Programom rada za 2025. godinu se planira nastavak izrade započelih bibliografija i poslovi na novim rukopisima nacionalne tekuće bibliografije.

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1995.

U 2025. godini biće nastavljen rad na rukopisu “Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1995”. Ovim rukopisom se nastavlja popunjavanje neobrađenog perioda od završetka projekta „Retrospektivna crnogorska bibliografija : 1494-1994“ pa do 2002. godine, od kada se kontinuirano objavljuju sveske tekuće bibliografije knjiga. Zapisi za ovaj rukopis kumulirani su iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG. Dio zapisa je preuzet putem COBISS.Net-a iz elektronskih baza nacionalnih centara država u okruženju. Takođe, korišćene su i sveske „Bibliografije Jugoslavije : monografske publikacije : 1996.“ u izdanju Jugoslovenskog bibliografskog instituta iz Beograda. Iz pomenute bibliografije preuzete su bibliografske jedinice crnogorskih autora čija djela su objavljena van Crne Gore, kao i zapisi čija se sadržina odnosi na Crnu Goru i njene građane. Ukupno je kumulirano 1.456 zapisa. Za ovu bibliografiju je preostao rad na redakciji rukopisa, koji će se raditi 2025. godine.

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1996.

Takođe, tokom godine biće nastavljen rad na rukopisu “Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1996”. Ovim rukopisom se, takođe, nastavlja popunjavanje

neobrađenog perioda od završetka projekta Retrospektivna crnogorska bibliografija : 1494-1994“ pa do početka kontinuiranog rada na tekućoj bibliografiji knjiga, odnosno 2002. godine. Zapisi i za ovaj rukopis kumulirani su iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG. Dio zapisa je preuzet putem COBISS.Net-a iz elektronskih baza nacionalnih centara država u okruženju. Takođe, korišćene su i sveske „Bibliografije Jugoslavije : monografske publikacije : 1996.“ u izdanju Jugoslovenskog bibliografskog instituta iz Beograda. Iz pomenute bibliografije preuzete se bibliografske jedinice crnogorskih autora čija djela su objavljena van Crne Gore, kao i zapisi čija se sadržina odnosi na Crnu Goru i njene građane. Ukupno je kumulirano 1.819 zapisa. I za ovu bibliografiju je potrebno započeti sa radom na redakciji, kako bi nakon završenog posla bila spremna za publikovanje u elektronskom obliku.

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2021.

Tokom 2025. godine biće nastavljen rad na rukopisu “Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2021.”. Ukupno je kumulirano 1.969 zapisa. Završena su obilježavanja bibliografskih jedinica internim oznakama, redakcija UDK indeksa i kataloške ispravke zapisa u skladu sa programskom kontrolom pogreške. U daljem radu je neophodna izrada više probnih ispisa radi redigovanja zapisa, na kojima će se uraditi potrebne intervencije do konačne pripreme rukopisa za publikovanje u elektronskom obliku.

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2023.

Tokom 2024. godine, započet je rad na rukopisu “Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2023.”, kumuliranjem zapisa iz lokalne baze i sa host-a koji po kriterijumima pripadaju ovoj bibliografiji. Za ovaj rukopis prikupljen je 1.771 bibliografski zapis. Uporedo su odrađena obilježavanja internim oznakama, redakcija UDK indeksa i kataloške ispravke zapisa u skladu sa programskom kontrolom pogreške. Nakon toga, uslijedila je izrada više probnih ispisa radi redigovanja zapisa, na kojima su urađene potrebne intervencije do konačne pripreme rukopisa za publikovanje u elektronskom obliku. Rukopis će biti objavljen početkom 2025. godine.

Crnogorska bibliografija : prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2023.

U protekloj 2024. godini završen je rad na popisu priloga iz crnogorskih časopisa, novina, revijalnih izdanja i zbornika radova za ovu godinu, po utvrđenim kriterijumima za rukopis „Crnogorska bibliografija : prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2023.“ Ovaj rukopis sadrži 5.881 bibliografski zapis. U narednom periodu neophodno je pristupiti izradi više probnih ispisa, radi redigovanja zapisa, registara i drugih podataka u ispisima u cilju njegove pripreme za publikovanje.

Crnogorska bibliografija : prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2024.

Početkom 2025. godine započće se rad i na rukopisu “Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2024.”, popisom priloga iz tekuće produkcije naslova

crnogorskih časopisa, novina, revijalnih izdanja i zbornika radova za ovu godinu, po utvrđenim kriterijumima.

ODJELJENJE ZA KORIŠĆENJE I ČUVANJE FONDOVA

Rukovodilac Dragana Marković

Program rada za 2025. godinu predviđa, prije svega, realizaciju osnovnih zadataka Odjeljenja. Svake godina 23. aprila za Dan knjige besplatno ćemo učlanjivati korisnike i poklanjati knjige iz viškova i fonda izdanja biblioteke. Kao i do sada, Nacionalna biblioteka će gradskim i školskim bibliotekama, poklanjati knjige iz fonda izdanja biblioteke i iz viškova.

smještaja i revizija fonda serijskih publikacija novina (bivše SFRJ) u prizemlju depoa, u cilju dobijanja što većeg prostora za ulaganje novoprispjele rad, planira se revizija dijela fonda „Montenegrina“ monografskih publikacija u glavnom

3. Izmještanje neknjižne građu sa prostora bivše Jugoslavije, koja se nalazi na III spratu depoa, na tzv. galeriju (posljednji sprat istog objekta). Ovo je neophodno kako bi se oslobodio prostor za tekući godišnji priliv građe za neki period od 7-8 godina.
4. Planiramo i pripremu izložbi iz fondova NBCG, učestvovanje na kulturnim
5. Učešće u organizovanju V LAM konferencije bibliotekara, arhivista i muzealaca.

Korišćenje fondova

Usluživanje korisnika, međubibliotečka i međunarodna pozajmica će se odvijati na način i pod uslovima koje propisuje *Pravilnik o korišćenju fondova*. Očekuje se na godišnjem nivou oko 3000 korisničkih zahtjeva, oko 500 zahtjeva za međubibliotečku i međunarodnu čitaonice na retroaktivnom unosu zapisa monografskih publikacija u elektronski katalog,

a
d
u
ž

Smještaj fondova

U glavnom depou nije moguće obezbijediti stalnu temperaturu što je preduslov za preventivnu zaštitu bibliotečke građe (u skladu sa *Pravilnikom o mjerama za čuvanje i zaštitu bibliotečke građe*), jer je postojeće postrojenje za klimatizaciju i grijanje zastarjelo, te je neophodna njegova zamjena. Bilo bi poželjno da se taj problem trajno riješi, kako bi adekvatna (vlažnost vazduha i temperatura) u ovom objektu bila odgovarajuća tokom cijele godine. Na

i
r
a

ovaj način bi se obezbijedio i kontinuirani rad na sređivanju fondova koje predviđamo za 2025. godinu.

Knjigovezačka radionica

Knjigovezačka radionica će vršiti povezivanje novih naslova novina i revijalnih. Predviđeno je da Knjigoveznica prati reorganizaciju i reviziju novina osnovnog fonda izradom

U Knjigoveznici nije moguće vršiti izradu kožnog poveza jer nedostaje specijalista knjigovezac za te poslove. U tom kontekstu je neophodno organizovati obuku za ovaj segment jer postoji izražena potreba za prepovezivanjem ili povezivanjem starih knjiga i stare periodike.

Fotokopiranje. Skeniranje

Nastaviće se kontinuirani rad na kopiranju i skeniranju građe za korisnike Biblioteke. Predviđena je i nabavka mašine za spiralno koričenje građe, kako bi kopirana građa bila adekvatno povezana.

Edukacija

Zaposleni u Odjeljenju će učestvovati na većem broju kurseva, radionica i konferencija.

Ostali poslovi

Tokom godine će se nastaviti rad na reorganizaciji i redakciji stručnog UDK kataloga. Preostale kataloške kutije treba dubinski složiti, plastificirati međaše, evidentirati i numerisati.

Takođe će se raditi na administrativnim poslovima, arhiviranju zahtjeva, slanju podataka računovodstvu o naplati usluga, izradi Izvještaja i drugih akata.

Planirani događaji tokom 2024. godine

1. Crveni krst Crne Gore – 1875 – 2025 (150 godina od osnivanja) – izložba... (sa Crvenim krstom Crne Gore)
2. 120 godina od rođenja Mirka Banjevića (1905 – 2025) – književno veče i izložba (sa Maticom crnogorskom)
3. 120 godina od donošenja Zakona o štampi (regulisao obavezni primjerak) (1905 – 2025)
4. 130 godina od rođenja Rista Kovijanića (1895 – 2025) – izložba (predstavljanje stvaralaštva R. Kovijanića)
5. 90 godina od rođenja Danila Kiša (1935 – 2025) –prevodilački rad Danila Kiša
6. 50 godina od smrti Veljka Vlahovića (1975 – 2025) – etika revolucionara, političara,

čovjeka... u burnim vremenima (izbor iz radova Veljka Vlahovića i literature o njemu)

7. Njegošev dan – posvetiti *Luči mikrokozma* (180 godina od objavljivanja 1845 – 2005)
8. 120 godina od rođenja Ž. P. Sartra, francuskog književnika i filozofa (1905 – 2025) – izložba (Dan knjige i autorskih prava ili Dani evropske baštine)
9. Međunarodni dan maternjeg jezika;
10. Svjetski dan poezije;
11. Međunarodni dan dječje književnosti;
12. Svjetski dan knjige i zaštite autorskih prava;
13. Međunarodna konferencija LAM.

ODJELJENJE ZA STRUČNU OBRADU BIBLIOTEČKE GRAĐE I POSEBNE ZBIRKE

Rukovodilac Dragana Mirković

Obrada, preuzimanje i redakcija monografskih i serijskih publikacija

Ono što će obilježiti rad u Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečke građe i posebne zbirke je prelazak na COBISS. Cat platformu. U prethodnoj godini naši bibliotekari i knjižničari su se pripremali za rad u novom okruženju ovog programa.

Planira se nastavak tekućih poslova: upoređivanje publikacija sa spiskovima koje su dobijene putem obaveznog primjerka, poklonom, kupovinom i međunarodnom razmjenom, tehnička obrada, kontrola ispravnosti primjeraka, razvrstavanje po formatu, ispisivanje kontrolnih kartona za topografski katalog, signiranje, inventarisanje i stavljanje naljepnica sa termalnog štampača na publikacije. Ove poslove obavljaće dva knjižničara.

Vršiće se unos zapisa u elektronski katalog, tj. obrada i redakcija monografskih i serijskih publikacija, obrada i redakcija gramofonskih (singl) ploča, likovnih kataloga, izrada CIP zapisa za monografske, serijske publikacije i neknjižnu građu u štampanom i elektronskom izdanju.

Kreiranje i preuzimanje bibliografskih zapisa putem COBISS.Net-a, kreiranje i redakciju bibliografskih zapisa sa normativnom kontrolom u elektronski katalog za monografske publikacije osnovnog i muzejskog fonda radiće šest bibliotekara i tri redaktora (od kojih su tri bibliotekara i jedan bibliotekar redaktor iz Odjeljenja nacionalnog fonda, legata, stare i rijetke knjige i Odjeljenja za bibliotečko informacioni sistem i digitalizaciju).

Kreiranje zapisa za serijske publikacije dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, kupovinom i poklonom radiće bibliotekar I bibliotekar redaktor. Nastaviće se sa preuzimanjem zapisa iz COBISS. Net-a i retroaktivnom unosu bibliotečkog fonda stare jugoslovenske periodike. Na zahtjev izdavača radiće se izrada CIP zapisa za serijske publikacije.

Obrada posebnih zbirki

Bibliotekari redaktori iz Zbirke muzikalija i Likovno-grafičke zbirke će nastaviti rad na kreiranju zapisa sa normativnom kontrolom gramofonskih ploča (singl) kojih ima oko 7500 i izložbenih kataloga u elektronskom katalogu, presigniranje, štampanje i stavljanje naljepnica sa termalnog štampača. Na zahtjev izdavača radiće na izradi CIP zapisa za navedenu građu. Planira se organizovanje prekovremenog rada kako bi se kataloški obradili zaostaci na građi koja pripada Kartografsko-geografskoj zbirki.

Ukoliko se stvore kadrovski uslovi za početak obrade Zbirke sitnog i dokumentacionog materijala, počće se i sa tim poslovima u okviru ovog Odjeljenja. Nastaviće se saradnja sa brojnim organizacijama, prikupljanje građe i popunjavanje i kompletiranje navedenih zbirki.

Usluge izdavačima, izrada CIP-a, ISBN agencija

Bibliotekari redaktori radiće na izradi CIP zapisa za monografske publikacije. Registracija izdavača u ISBN bazu podataka biće nastavljena obaveznim popunjavanjem, potpisivanjem i ovjeravanjem *Pristupnice* koja je dostupna na sajtu Nacionalne biblioteke. Radiće se i na arhiviranju zahtjeva za izradu CIP zapisa u odgovarajuće registratore, slanje podataka računovodstvu o naplati usluga, praćenje uplata i dr. Izradiće se popis crnogorskih izdavača za PID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN). Podaci će biti krajem godine upućeni u sjedište međunarodne ISBN agencije u Londonu i tako uključeni u najnovije godišnje izdanje PIID-a. Radiće se izvještaj o napretku crnogorskih izdavača za 2024. godinu (ISBN Progress report). Krajem marta mjeseca organizovaće se Regionalna ISBN konferencija u Zagrebu i treba predvidjeti da dva bibliotekara savjetnika prisustvuju konferenciji.

Edukacija i instruktorski rad

Planirano je organizovanje seminara za izdavače sa teritorije Crne Gore, s akcentom na poštovanje Zakona o izdavačkoj djelatnosti koji između ostalog, članom 23, ukazuje na obavezan Kataloški zapis – CIP.

Ostali poslovi

Za 2025. godinu planiraju se i drugi poslovi u Odjeljenju:

- Dostavljanje godišnjih statističkih podataka MONSTAT-u
- Edukacija pripravnika
- Organizacioni, administrativni i dr. poslovi.

SEKTOR ZA PRAVNE, FINANSIJSKE I OPŠTE POSLOVE

ODJELJENJE ZA PRAVNE I OPŠTE POSLOVE

Rukovodilac Milena Vučeraković

Odjeljenje za pravne i opšte poslove podrazumijeva redovno i ažurno obavljanje pravnih, kadrovskih i administrativnih poslova, poslova vezanih za odnose sa javnošću, zatim poslove iz domena koji su regulisani propisima koji se bave zaštitom lica i imovine, te poslovima koje obavlja vozač. Svi ovi poslovi su od izuzetne važnosti za cjelokupnu djelatnost Nacionalne biblioteke.

Pravno-kadrovski, normativni i administrativni poslovi

U 2025. godini prioritet će se dati sljedećim poslovima:

Vršiće se dopunjavanje Knjige procedura, shodno raznim propisima koji se odnose na: radno-pravne odnose, oblast kancelarijskog poslovanja, oblast zaštite imovine i lica, itd.

Takođe, u skladu sa *Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti*, *Zakonom o zaštiti kulturnih dobara*, podzakonskim aktima i još nizom zakonskih rješenja, treba sačinjavati odgovarajuća normativna akta, kojima će detaljnije regulisati pojedine obaveze, procese, usluge i ponašanje u raznim domenima poslovanja i djelovanja kako Nacionalne biblioteke kao cjeline, tako i zaposlenih.

Posebna aktivnost Odjeljenja će se odvijati na postupanje po *Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru* (Sl. list CG, br. 75/18). Na osnovu ovog zakona, a u skladu sa *Pravilnikom o načinu uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru*, dostaviće se Izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare za 2024. godinu. Na osnovu istog zakona, a u skladu sa *Pravilnikom o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i načinu izvještavanja*, dostaviće se godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i način izvještavanja.

S obzirom da je u septembru 2024. godine sačinjen Plan integriteta Biblioteke za naredni dvogodišnji period, to će već u prvom kvartalu 2025. godine biti potrebno izraditi i dostaviti Agenciji za sprječavanje korupcije odgovarajući izvještaj u vezi donijetog Plana integriteta.

Početak godine planira se održavanje sjednice Savjeta, na kojoj bi trebalo razmatrati godišnji izvještaj o radu NBCG za 2024. godinu i Plan rada za 2025. godinu, kao i finansijski izvještaj za 2024. i Finansijski plan za 2025. godinu.

Sjednice Stručnog vijeća održavaće se po potrebi, a sastanci o prisutnosti zaposlenih na radnim mjestima svakog mjeseca uoči obračuna zarada. Služba će sve sjednice i sastanke propratiti odgovarajućim zapisnicima, odlukama, zaključcima i slično.

U 2025. godini je potrebno usvojiti novi Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU NBCG. U vezi sa tim su sredinom 2024. godine započet je rad Komisije za izradu i sprovođenje postupaka donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU NBCG „Đurđe Crnojević“.

Posebno se naglašavaju aktivnosti vezano za poštovanje Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom (Sl. list Crne Gore“, br. 35/15, 44/15), odnosno Pravilnika o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

U Odjeljenju će se svakodnevno obavljati redovni poslovi koji podrazumijevaju: blagovremenu izradu odgovarajućih ugovora, aneksa na iste, rješenja iz oblasti radnih odnosa, dostavljanje rješenja i odluka Upravi za inspekcijски nadzor, prijave i odjave zaposlenih kod Poreske uprave Crne Gore, izradu raznih dopisa, odluka, statističkih izvještaja, praćenje propisa i njihovu primjenu, tumačenje propisa, saradnju i korespondenciju sa resornim Ministarstvom, Ministarstvom finansija i ostalima po potrebi, Agencijom za sprječavanje korupcije, vođenje evidencija prisutnosti - odsutnosti zaposlenih i druge aktivnosti.

Poslovi koji se odnose na odnose sa javnošću, a koji permanentno iziskuju ažurnost, edukaciju i profesionalnost zaposlenog, obavljace se u skladu sa potrebama Biblioteke, kao ustanove čije je učešće i značaj u javnom, kulturnom i identitetskom smislu naše države stalno, aktivno i izuzetno važno.

Poslovi administrativnog tehničara, koji između ostalog podrazumijevaju arhivarske, poslove distribucije pošte, telefoniste (centralni fix. telefon) i sl., uređivace se sa još procedura i obavljace se ažurno, uredno i odgovorno.

Poslovi vozača, u sklopu kojih su kurirski i slični poslovi, redovno će se odvijati. Biblioteka je u posjedu dva službena automobila koji će se registrovati i redovno održavati.

Poslovi zaštite lica i imovine

Ovdje se posebno naglašava da je ovaj segment Odjeljenja organizovan, odnosno uređen na način kako to predviđa *Zakon o zaštiti lica i imovine* (Sl. list Crne Gore, br. 43/18). Kao što je poznato, Nacionalna biblioteka je svrstana u kategoriju obavezno šticeđenih objekata. Naznačenim zakonom se predviđa mogućnost organizovanja unutrašnje službe obezbjeđenja i u skladu sa tim je postavljeno normativno ustrojstvo, shodno važećem aktu o organizaciji i sistematizaciji.

U ovoj godini neophodno je napraviti detaljni Plan zaštite, koji podrazumijeva procjene bezbjednosti, ugroženosti, rizika kao i elaborat fizičkog obezbeđenja i projekat tehničke zaštite.

Redovno će se vršiti održavanje sistema video nadzora Biblioteke, kao i servisiranje protivpožarnih aparata. U skladu sa finansijskim mogućnostima, nabaviće se određena količina novih protivpožarnih aparata. Takođe, potrebno je kupiti i određenu količinu senzora (detektora) za javljače požara.

Kadrovske potrebe

Nakon usvajanja novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Nacionalne biblioteke, biće potrebno napraviti nove anekse na ugovore o radu i od nadležnih organa tražiti saglasnost za zapošljavanje izvršilaca na upražnjenim radnim mjestima.

Ukoliko budu ispunjeni uslovi, sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, može doći do zaključenja ugovora o realizaciji programa Javnog rada za 2025. godinu, po osnovu koga bi se zaposlio određeni broj lica na određeni vremenski period iz evidencije o nezaposlenim licima Zavoda.

Biblioteka će, putem ove službe, u drugoj polovini godine ponovo aplicirati za angažovanje pripravnika po programu stručnog osposobljavanja.

Edukacija kadrova Odjeljenja će se odvijati shodno raspoloživim finansijskim mogućnostima.

ODJELJENJE ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE

Rukovodilac Maja Muhadinović

Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove vrši finansijske i računovodstvene poslove, poslove kontrole potrošnje budžeta Nacionalne biblioteke, priprema finansijski plan blagovremenog i namjenskog korišćenja sredstava za namjene predviđene budžetom i finansijskim planom, prati propise iz oblasti finansija i računovodstva, priprema mišljenja, predloge i sugestije, kontroliše ispravnost dokumenata za plaćanje, sastavlja finansijske izvještaje i završni račun. Takođe, priprema godišnje i mjesečne planove javnih nabavki Biblioteke i prati njihovu realizaciju, sprovodi procedure javnih nabavki, obrazuje komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, izrađuje ugovore sa odabranim ponuđačima, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima i realizovanim javnim nabavkama.

Odjeljenje za finansijsko računovodstvene poslove planira da će u toku 2025. godine sprovoditi sledeće aktivnosti:

Finansijsko-računovodstveni poslovi

- Donošenje Plana javnih nabavki za 2025. godinu;
- Izrada i dostavljanje Izvještaja nadležnom organu o sprovedenim postupcima javnih nabavki;
- Realizacija postupaka javnih nabavki u skladu sa propisima i donešenim Planom,vođenje evidencije i sastavljanje izvještaja;
- Praćenje i primjena propisa iz oblasti javnih nabavki;

- Praćenje i primjena propisa iz oblasti finansija;
- Izrada finansijskog plana za 2025. godinu i izvještaja o izvršenju finansijskog plana;
- Realizacija akcionog plana po predlogu Državne revizorske institucije;
- Realizacija akcionog plana po predlogu unutrašnje revizije Ministarstva kulture;
- Praćenje i primjena propisa iz oblasti računovodstva i knjiženje u programu Glavna knjiga;
- Vođenje knjige ulaznih faktura;
- Primjena Cjenovnika usluga NBCG u pogledu izrade faktura, po zahtjevima kupaca, naplata istih i obavještanje Odjeljenja za stručnu obradu bibliotečke građe i posebne zbirke;
- Vođenje blagajničkog poslovanja (podizanje i isplata gotovine, obračun i isplata dnevnica za službena putovanja i dr);
- Pružanje potrebnih finansijskih podataka koje Upravi Biblioteke omogućavaju donošenje važnih odluka o finansiranju;
- Dostavljanje podataka fondu PIO – M4 obrasci;
- Dostavljanje podataka Upravi za imovinu i kordinacija aktivnosti u vezi poslova prilikom popisa imovine;
- Vršenje amortizacije osnovnih sredstava;
- Obrada i unos dokumentacije za potrebe evidencije zarada u Centralizovani obračun zarada;
- Pripremanje i upućivanje obračunskih lista iz zarada zaposlenima;
- Saradnja sa bankama po pitanju dostavljanja mjesečnih spiskova sa obustavama, ovjeravanje administrativnih zabrana i dr;
- Obračun i eksportovanje poreskih obaveza po osnovu zarada i ostalim osnovima nadležnom organu;
- Saradnja sa Ministarstvom kulture i medija po pitanju planiranja i izvršenja budžeta, otpuštanja sredstava, izmjene dinamike otpuštanja sredstava i preusmjeravanja sredstava;
- Sastavljanje izvještaja mjesečnih, kvartalnih i ostalih Ministarstvu kulture i medija;
- Dostavljanje službene dokumentacije Ministarstvu kulture i medija;
- Evidencija i dostavljanje podataka o ostvarenim prihodima;
- Izrada Plana prihoda i rashoda za 2025. godinu;
- Izrada Izvještaja o realizaciji programskog budžeta;
- Izrada Nacrta budžeta za 2026. godinu;
- Pripremanje kvartalnih finansijskih izvještaja:
- Priprema završnog računa;
- Sastavljanje portfolio dugova;
- Obrada i dostavljanje mjesečnih i kvartalnih statističkih izvještaja;
- Usaglašavanje potraživanja od kupaca;
- Usaglašavanje obaveza ka dobavljačima;
- Izrada internih pravila i procedura.

Plan rada Odjeljenja zasniva se iz svakodnevnom praćenu, kontroli i analiziranju finansijskog poslovanja; izradi velikog broja izvještaja; unapređenju profesionalnih znanja i vještina; saradnja sa Monstatom i nadležnim Ministarstvom, kao i sa ostalim korisnicima.

Javne nabavke

U skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki, u Biblioteci će se sprovoditi jednostavne nabavke u zavisnosti od potreba.

Dobijena je saglasnost na Plan javnih nabavki u kojem je planiran Pregovarački postupak sa IZUM-om, Maribor, o produženju ugovora o održavanju softvera, u skladu sa Rješenjem o privremenom finansiranju. U zavisnosti od potreba i budžeta Biblioteke tokom godine će se raditi izmjene Plana javnih nabavki.

Poslovi održavanja objekata

Nacionalna biblioteka "Đurđe Crnojević" obavlja poslove održavanja, čuvanja, zaštite zgrada bivšeg Italijanskog poslanstva i bivšeg Francuskog poslanstva i drugih objekata koji joj se daju na korišćenje u funkciji ostvarivanja bibliotečke djelatnosti, kao i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima.

Redovno će se održavati zelene površine bivšeg Italijanskog i bivšeg Francuskog poslanstva.

Takođe, radnice na održavanju higijene redovno će održavati čistoću u radnim prostorijama, kao i redovno čišćenje trotoara i cementiranih staza oko objekata.

Za potrebe ove službe u planu su nabavke: lož ulja, goriva za službene automobile i agregat Biblioteke, sredstava za održavanje higijene, usluge servisiranja sistema centralnog grijanja i održavanja objekata Biblioteke.

U kotlarnicama Italijanskog i Francuskog poslanstva planirani su servisni radovi na termotehničkim instalacijama (servis gorionika, pregled, čišćenje, podešavanje rada gorionika, podešavanje sagorijevanja elektronskim analizatorom gasova; mehaničko čišćenje kotlova; isporuka i zamjena dizni za gorionike i isporuka i zamjena filtera od goriva). U skladu zakonskim procedurama, odradiće se i periodični servis i baždarenje ventila sigurnosti, kao i manje opravke u poslovnim prostorijama.

Produžiće se ugovorni odnos sa specijalizovanom firmom za servisiranje i opravku liftova u objektu bivšeg Italijanskog poslanstva i glavnom depou.

Odobreni budžet JU NBCG „Đurđe Crnojević“ za 2025. godinu iznosi **1.537.697,30€** uključujući sredstva ostvarena od obavljanja sopstvene djelatnosti u iznosu od **34.400,72€**.

Tabelarni prikaz dobijenih sredstava za 2025. godinu

Ekonomska klasifikacija	Opis	Odobrena sredstva	Obrazloženje
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	1.071.029,64	
4111	Neto zarade	902.343,96	Isplata neto zarada za zaposlene Biblioteke
4112	Porez na zarade	43.733,03	Porez iz ličnih primanja za zaposlene
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	110.993,15	Doprinosi za PIO i doprinosi za nezaposlene
4114	Doprinosi na teret poslodavca	7.399,33	Doprinosi za nezaposlene i doprinos za Fond rada. U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji u obavezi smo da plaćamo i doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom
4115	Opštinski prirez	6.560,17	Prirez porezu na dohodak
412	Ostala lična primanja	15.372,36	
4123	Naknada za prevoz	3.000,00	Pomoć u prevozu zaposlenih
4124	Jubilarnе nagrade	1.188,00	Biblioteka u 2025. godini ima obavezu isplate jubilarne nagrade za šest zaposlenih
4125	Otpremnine	3.276,04	U 2025. godini troje kolega će shodno <i>Zakonu o radu</i> prekinuti radni odnos sa Bibliotekom

4127	Ostale naknade	7.908,32	Na osnovu preporuka Državne revizorske institucije, sa ove poziciji će se vršiti isplata: popisne komisije, komisije za prijem lož ulja, tenderske komisije, autorskih honorara za <i>Bibliografski vjesnik</i> , rješenja o isplati zbog organizovanja COBISS kurseva i druge isplate zaposlenima Biblioteke
413	Rashodi za materijal	125.040,00	
4131	Administrativni materijal	18.240,00	Nabavka administrativnog materijala, sredstava za higijenu, sitnog inventara, radne odjeće i drugog materijala
4133	Materijal za posebne namjene	6.000,00	Nabavka materijala za knjigovezačku i konzervatorsku radionicu, naljepnica za termalne štampače koje se stavljaju na svaku bibliotečku jedinicu
4134	Rashodi za energiju	23.040,00	Potrošnja električne energije u svim objektima Biblioteke
4135	Rashodi za gorivo	77.760,00	Nabavka lož ulja, goriva za službena vozila i dizel agregat
414	Rashodi za usluge	47.232,68	
4141	Službena putovanja	8.000,00	Službena putovanja u zemlji i inostranstvu
4142	Reprezentacija	2.836,08	Rashodi povodom organizovanja seminara i kulturnih događaja
4143	Komunikacione usluge	9.422,28	Rashodi za mobilnu i fiksnu telefoniju, kao i rashodi za međunarodnu razmjenu publikacija
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	2.100,80	Rashodi redovne provizije za promet sa redovnog računa kao i provizija za plaćanja prema inostranstvu
4145	Usluge prevoza	500,00	Transport publikacija putem razmjene u regionu

4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	1.890,72	Rashodi za advokatske usluge
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	4.726,80	Izrada konzervatorskih projekata i realizacija projekta sa JU Centrom za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
4148	Usluge stručnog osposobljavanja	2.000,00	Stručno usavršavanje zaposlenih Biblioteke
4149	Ostale usluge	15.756,00	Štampa <i>Bibliografskog vjesnika</i> i dr. izdanja, štampa evidencionih lista, kartona, reversa i dr. materijala za redovno obavljanje poslova
415	Rashodi za tekuće održavanje	45.617,62	
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	40.000,00	Shodno Odluci o organizovanju, NBCG "Đurđe Crnojević" je dužna da održava zgrade Italijanskog i Francuskog poslanstva. Planirana je sanacija podova na I spratu Italijanskog poslanstva
4153	Tekuće održavanje opreme	5.617,62	Rashodi za održavanje opreme za tehničku zaštitu i servisiranje PP aparata za gašenje požara, održavanje i servisiranje sistema za grijanje, sistema za klimatizaciju, redovno održavanje dva službena vozila
419	Ostali izdaci	113.704,00	
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	24.924,00	Isplate ugovora sa licima sa kojima Biblioteka zaključuje ugovore za pružanje intelektualnih usluga koje se odnose na održavanje prigodnih besjeda povodom određenog događaja, usluga prevođenja, lekture i korekture. Takođe, na ovoj poziciji ćemo isplaćivati lica angažovana po osnovu ugovora o djelu na radnom mjestu Zaštitar i Radnica na održavanju higijene. Zbog upražnjenog radnog mjesta službenika za javne

			nabavke, Biblioteka angažuje lice po osnovu ugovora o dopunskom radu
4192	Izdaci po osnovu sudskih postupaka	2.000,00	Troškovi sudskih postupaka
4193	Izrada i održavanje softvera	65.880,00	Pregovarački postupak sa IZUM-om, Maribor o produženju ugovora o održavanju softvera, novo softversko rješenje za digitalnu biblioteku, održavanje web sajta i web arhiva Crne Gore, obnova licenci za Kaspersky, Adobe Creative Cloud for teams, ABBYY PDF Transformer ESD, godišnji zakup domena koji koristi NBCG, godišnja obnova SSL sertifikata, softver za monitoring lokalne mreže
4194	Osiguranje	2.500,00	Osiguranje zaposlenih po osnovu Granskog kolektivnog ugovora
4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	4.000,00	Plaćanje godišnjih članarina za IFLA, CENL, ISSN, ISBN, LIBER.
4196	Komunalne naknade	9.900,00	Rashodi za utrošak vode i komunalni otpad
4198	Takse	500,00	Takse
4199	Ostalo	4.000,00	Isplate naknada za članove Savjeta JU NBCG "Đurđe Crnojević"
431	Transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru	18.000,00	
4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	18.000,00	Isplate zaposlenima u slučaju težih bolesti i smrti člana porodice u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom.
441	Kapitalni izdaci	101.700,00	

4415	Izdaci za opremu	45.000,00	Server za backup, kompjuterska oprema Otkup raznih izdanja za potrebe kompletiranja Nacionalne kolekcije.
4416	Investiciono održavanje	56.700,00	U 2025.godini smo planirali zamjenu kompletne spoljašne bravarije na depou Biblioteke koja nije sanirana od 1981. godine, Takođe, planirali smo i sanaciju i ređenje glavnog stubišta u zgradi bivšeg Francuskog poslanstva.
46	Otplata dugova	1,00	
463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00	

Predsjednica Savjeta JU NBCG „Đurđe Crnojević“
prof. dr Tatjana Jovović

Tatjana Jovović